

Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma
22.Mpk.75.042/2022/6.

A dr. Nyitrai Károly Ügyvédi Iroda (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 16-17.) által képviselt **Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete** (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 20. fszt. 3.) **I. rendű kérelmezőnek** és a **Pedagógusok Szakszervezete** (1068 Budapest, Városligeti fasor 10.) **II. rendű kérelmezőnek** a Dr. Bene Gábor József kamarai jogtanácsos által képviselt **Magyarország Kormánya** (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 4.) **kérelmezettel** szemben **még elégséges szolgáltatás mértékének megállapítása** iránt indult nemperes eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A bíróság a kérelmezők még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek megállapítására irányuló kérelmét elutasítja.

A bíróság a kérelmezőknek az egyedi normakontroll eljárás kezdeményezésére irányuló indítványát elutasítja.

A bíróság a kérelmezett viszontkérelmét elutasítja.

A felek perköltségeiket maguk viselik.

A feleket illetékfizetési kötelezettség nem terheli.

A végzéssel szemben a kézbesítéstől számított 5 (öt) napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Ítéltáblához címezve, jelen bíróság előtt lehet előterjeszteni elektronikus úton.

I N D O K O L Á S

Tényállás

- [1] A bíróság a felek előadásai és a csatolt iratok alapján az alábbi tényállást állapította meg:
- [2] I. rendű és II. rendű kérelmező közös sztrájkbizottságot alakított, és 2021. október 5-én kelt levelükben kérték kérelmezettet, hogy jelölje ki képviselőjét a sztrájkkövetelésekre vonatkozó tárgyalások lefolytatására. A kérelmezett képviseletére az emberi erőforrások minisztere jogosult (F/2. alatt csatolva az EMMI helyettes államtitkárának erre vonatkozó tájékoztatása). A felek sztrájk tárgyalást tartottak 2021. október 13-án, 2021. november 1-jén, 2021. november 18-án, 2021. december 1-jén, majd 2021. december 15-én. (F/3. alatt csatolva a tárgyalásokról készült emlékeztető) Az utoljára módosított sztrájkköveteléseket 2021. december 1-jei tárgyaláson szóban, majd 2021. december 2-án levélben jelentette be kérelmezők közös sztrájkbizottsága. (F/4. alatt csatolva) Tekintettel arra, hogy a tárgyalások nem vezettek eredményre a sztrájkkövetelések vonatkozásában, ezért kérelmezők 2022. január 31. napjára egy kétórás, míg annak eredménytelensége esetére 2022. március 16. napjától határozatlan időtartamú sztrájkot hirdettek 2021. december 16-án a kérelmezett

képviselője részére megküldött levelükben. (F/5. alatt csatolva) A felek a sztrájtárgyalások során a még elégséges szolgáltatás tárgyában is egyeztettek, mely során a felek egymás felé különböző javaslatokat fogalmaztak meg.

- [3] A 2022. január 31. napjára kitűzött kétórás figyelmeztető sztrájk vonatkozásában kérelmezők a bíróságtól kérték a még elégséges szolgáltatás feltételeinek és mértékének megállapítását, amelyről a Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma 12.Mpk.70.018/2022/10. sorszámú végzésében határozott. A kérelmezett fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Mpkf.35.010/2022/5. számú végzésével döntött a megtartott sztrájk jogszerűsége tárgyában.
- [4] Kérelmezők 2022. február 2-án kelt elektronikus levelükben kezdeményezték a 2022. március 16-ától meghirdetett határozatlan idejű sztrájk vonatkozásában a tárgyalások megkezdését a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről. (F/8. alatt csatolva) Kérelmezett képviselője 2022. február 7-én kelt válaszlevelében kitűzte annak egyeztetésére 2022. február 11. napjának 10 óráját. 2022. február 8-án kérelmezők megküldték elektronikus levélben a javaslatukat a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei tárgyában.
- [5] 2022. február 10-én kérelmezett indítványozta a 2022. február 11. napjára kitűzött egyeztetés február 16. napra történő elhalasztását a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei tárgyában, melyhez kérelmezők nem járultak hozzá. Ezt követően kérelmezett elektronikus levelében tájékoztatta kérelmezőket, hogy a korábban kitűzött időpont nem áll rendelkezésükre, ezért nem került megtartásra 2022. február 11-én az egyeztetés.
- [6] Ezt követően elfogadásra került a köznevelési intézményeket érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 36/2022. (II. 11.) Korm. rendeletet, melyben meghatározásra került a veszélyhelyzet tartama alatt a köznevelési intézményekben sztrájk esetében irányadó még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei.

Kérelmezők kérelme

- [7] Kérelmezők 2022. február 18-án nyújtottak be kérelmet a bírósághoz, melyben kérték, hogy a bíróság a 36/2022. (II. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 1. §-át – figyelemmel arra, hogy az álláspontjuk szerint jogszabályba ütközik – ne alkalmazza, ehelyett kérelmezőknek a sztrájról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájkvtv.) 4. § (3) bekezdésén alapuló - előzetesen, a kérelmezett részére megküldött - ajánlatának megfelelően állapítsa meg a 2022. március 16-tól meghirdetett sztrájk során a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit. Hivatkoztak arra, hogy az általuk kidolgozott még elégséges szolgáltatás nyújtására irányuló kérelem részletes, és a Kormányrendelet 1. §-a által meghatározottakhoz képest például előzetes tájékoztatási és értesítési határidőket is tartalmaz, így alkalmazása álláspontjuk szerint a még elégséges szolgáltatás nyújtását sokkal inkább garantálja. Hangsúlyozták, hogy a Kormányrendelet 1. §-a által meghatározott betarthatatlan, és a sztrájkjogot kiüresítő előírást kérelmezők ajánlata nem tartalmaz, ugyanakkor az érettségi, illetőleg a szakmai vizsga előtt álló tanulók érdekeit figyelembe véve, esetükben 3 napot meghaladó sztrájk esetén a 3. napot követő naptól biztosítja a foglalkozások, illetve tanórák 50%-ának megtartását.
- [8] Kérelmezők kérték annak megállapítását, hogy a 2022. március 16. napjától kérelmezők által meghirdetett határozatlan időtartamú sztrájk során a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei – a kérelmezett részére 2022. február 8-án kérelmezők által elküldött javaslatnak megfelelően – az alábbiak:

„1. Felek a még elégséges szolgáltatás keretében a Sztrájk időtartama alatt – függetlenül annak tényleges hosszától – valamennyi, a sztrájjal érintett köznevelési és szakképző

intézmény – függetlenül annak fenntartójától – esetében biztosítják:

1/1:

Az intézményben felügyeletet és étkezést igénylő gyermekek, tanulók részére a felügyeletet és étkeztetést;

1/2:

A felügyeletet igénylő gyermekek részére a szabad levegőn való tartózkodást a szokásos nevelési, tanítási napoknak megfelelően;

1/3:

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a szakmai szabályoknak megfelelő ellátást a gyermekek életének, testi és lelki épségének megóvása érdekében, ebbe beleértve a külső személy, tehát nem a köznevelési intézmény alkalmazottja által nyújtott fejlesztést, felzárkóztatást;

1/4:

A kollégiumok tanulói részére a kollégiumi ellátást, lakhatást, felügyeletet, étkeztetést (az oktatás kivételével).

2. Felek arra az esetre, amennyiben az adott köznevelési intézményben a sztrájk időtartama összesen a-3 tanítási napot meghaladná, a 3. napot követő tanítási napokra biztosítják:

2/1:

Azon tanulócsoportok esetében, ahol a tanulók a 2021/22. tanévet érettségi vagy szakmai vizsgával zárják, az érintett tantárgyak tanóráinak, foglalkozásainak 50%-át.

2/2:

A kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekekről gondoskodó intézmények, beleértve a kollégiumokat is, valamennyi foglalkozást;

3. Felek a gyermekek felügyeletét és étkeztetését a következők szerint biztosítják a Sztrájk időtartama alatt:

3/1.:

A Sztrájkbizottság az adott köznevelési intézményben sztrájkot szervező helyi sztrájkbizottság, ennek hiányában a helyi sztrájkszervező útján (a továbbiakban: „helyi sztrájkbizottság”) a Sztrájkot megelőzően 2022. március 7-én 16 óráig közli, hogy az intézményben valószínűleg sztrájk kezdődik március 16-án, amelyről az intézményvezető a szülőket értesíti, felkérve őket arra, hogy a 2022. március 9-éig nyilatkozzanak arról, hogy a sztrájk időtartama alatt igénybe kívánják-e venni a felügyeletet. 2022. március 9. napján 12 óráig jelzi a sztrájkbizottság az intézményvezetőnek a sztrájkban várhatóan részt vevő közalkalmazottak/munkavállalók létszámát. A helyi sztrájkbizottság adatszolgáltatását 2022. március 11. napján 12 óráig pontosítja, majd 2022. március 16. napján 7.30-kor közli a sztrájkban részt vevők létszámát, azzal, hogy a sztrájkhoz ezt követően is bárki csatlakozhat, illetve a sztrájkban való részvételtől akár el is állhat, figyelemmel a Sztrájk tv. 1. § (2) bekezdésére.

3/2.:

A köznevelési intézmények vezetői 2022. március 9. napján 12 óráig jelzik a helyi

sztrájbizottság részére, hogy várhatóan a Sztrájk időtartama alatt az egyes osztályokban, illetve óvodai csoportokban, valamint a pedagógiai szakszolgálati intézményben, a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményben, kollégiumban hány fő lesz jelen. Az intézményvezetők adatszolgáltatásukat 2022. március 11. napján 12 óráig a szülők előzetes megkeresése alapján pontosítják.

3/3.:

Az intézményvezetők és a helyi sztrájbizottság a sztrájkban résztvevők várható létszáma és a gyermekfelügyeletre, valamint étkeztetésre szoruló gyermekek, illetve tanulók várható létszáma alapján folyamatosan egyeztetnek és a gyermekfelügyelet, valamint a gyermekétkeztetés és a sajátos nevelési igényű gyermekek részére a szakmai szolgáltatás ellátásához szükséges várható létszámot meghatározzák és közlik a köznevelési, illetve szakképzési intézmény fenntartója részére legkésőbb 2022. március 9. 14 óráig a következők figyelembevételével:

3/3-1.:

A gyermek, illetve tanulófelügyelet ellátására megfelelő szakképesítéssel rendelkező megfelelő létszámú óvodapedagógus, dajka, illetve pedagógus, gyógypedagógus, kollégiumi nevelő, továbbá pedagógiai asszisztens, valamint oktató rendelkezésre álljon.

3/3-2.:

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 4. melléklet 1-16. pont és a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 54. § (3) bekezdése szerinti maximális létszámot egyetlen egy összevont óvodai csoport, iskolai osztály, csoport, kollégiumi csoport létszáma ne lépje túl a Sztrájk időtartama alatt és ez alatt az időtartam alatt óvodában egy fő óvodapedagógus és dajka, míg iskolában és kollégiumban egy fő pedagógus, kollégiumi nevelő vagy pedagógiai asszisztens lássa el a gyermekfelügyeletet.

3/3-3.:

A gyermek, illetve tanuló étkeztetés ellátására minden esetben a szakmai szabályoknak megfelelően kerülhet sor, abban az intézményben, ahol a tanuló tanulói jogviszonnyal rendelkezik. Általános iskolák esetében 12-14 óráig, középiskolák esetében 13-15 óráig a helyben szokásos módon. Az étkezés lemondására március 10-én (a sztrájk előtt 2 tanítási nappal) 14 óráig van lehetőség.

3/3-4.:

A 3/3-1-2-3. pontok ellátásához szükséges létszámot a fenntartó az intézményvezetők bevonásával biztosítja azzal, hogy amennyiben a sztrájkban részt nem vevő közalkalmazottak/munkavállalók létszáma a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei biztosításához nem elegendő, úgy a helyi sztrájbizottságok kötelesek a sztrájkban részt vevő közalkalmazottak/munkavállalók beállításával a még elégséges szolgáltatás nyújtásában jelen megállapodás szerint részt venni.

4. A fenntartók az 1. és a 3. pontban rögzített még elégséges szolgáltatást a sztrájk időtartama alatt ellátandó gyermekek és a sztrájkban várhatóan részt vevő közalkalmazottak/munkavállalók létszáma alapján legalább a működési körzetükben egy köznevelési, szakképző vagy akár más, a fenntartó által működtetett intézményben biztosítják, azzal, hogy minden egyes településen kötelező legalább egy helyszínen a még elégséges szolgáltatás 1. és 3. pontja szerinti biztosítása.

5. A még elégséges szolgáltatás 2. pont szerinti része az érintett gyermekek, tanulók saját köznevelési, illetve szakképző intézményében biztosítandó.

6. A sztrájk időtartamáról, a sztrájkban részt vevők várható létszámáról, a sztrájknak a gyermekek, tanulók irányában releváns részleteiről, így az adott köznevelési intézmény tanulói esetében kijelölt még elégséges szolgáltatást nyújtó intézményről a fenntartók az intézményvezetők útján kötelesek 2022. március 11-én 14 óráig a szülők felé a szükséges előzetes tájékoztatást megadni.”

- [9] Kérelmezők rögzítették, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesülnek, és nyilatkoztak, hogy kérelmezőknek mint speciális egyesületeknek, az előző évben vállalkozói tevékenységből származó bevételük nem volt.

Kérelmezők indítványa egyedi normakontroll eljárás bírói kezdeményezésére

- [10] Arra az esetre, hogyha a bíróság a Kormányrendelet 1. §-ának rendelkezését – függetlenül annak Alaptörvénybe-, illetve jogszabályba ütközésétől – nem hagyja figyelmen kívül, a kérelmezők indítványozták, hogy a bíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 131. § (2) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a Kormányrendelet 1. §-a, mint a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, jelen nemperes eljárás egyidejű felfüggesztése mellett.
- [11] Kérelmezők álláspontja szerint a törvényszéknek elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a kormányrendelet jogszerűen meghatározhatja-e a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit, melynek körében figyelemmel kell lenni az alábbi jogszabályi rendelkezésekre:
1. A Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdése értelmében *annál a munkáltatónál, amely a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végez, csak úgy gyakorolható a sztrájk, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja.*
 2. A Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdése értelmében *a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit törvény megállapíthatja.*
 3. Az Alaptörvény Szabadság és felelősség fejezet XVII. cikk (2) bekezdése értelmében *a munkavállalók érdekeik érvényesítése érdekében törvényben meghatározott keretek között a munkabeszüntetés jogával is élhetnek.*
 4. Az Alaptörvény Országgyűlés fejezet LIII. cikk (2) bekezdése értelmében *a Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.*
 5. A katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Katasztrófavédelmi törvény) 51/A. § (1) bekezdése értelmében *a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében kihirdetett veszélyhelyzetben - a 21-24. alcímben meghatározott rendkívüli intézkedéseken és szabályokon túl - az állampolgárok élet-, egészség-, személyi-, vagyon- és jogbiztonságának, valamint a nemzetgazdaság stabilitásának garantálása érdekében rendeletével egyes törvények alkalmazását*

felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

6. A Katasztrófavédelmi törvény 51/A. § (2) bekezdése szerint *a Kormány az (1) bekezdés szerinti jogkörét - a szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan - a humánjárvány megelőzése, kezelése, felszámolása, továbbá káros hatásainak megelőzése, illetve elhárítása céljából gyakorolhatja.*
7. Az Alaptörvény Alapvetés fejezet T) cikk (3) bekezdés szerint *jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.*

[12] A kérelmezők álláspontja szerint a Kormányrendelet 1. §-a, bár tartalmaz erre vonatkozó utalást, nem a humánjárvány megelőzését, illetve következményeinek elhárítását szolgálja, hanem megalkotására a sztrájkjog gyakorlásának kiüresítése céljából, a járványügyi intézkedéseknek álcázott korlátozás formájában került sor. Kérelmezők álláspontja szerint ezen állításukat alátámasztja az is, hogy járványügyi szempontból irreleváns, hogy a sztrájk időtartama alatt a tanulók részére oktatás nyújtására sor kerül-e, illetve a veszélyhelyzetben a sztrájkjal nem érintett, úgynevezett normál oktatásban sem érvényesülnek azok a szigorú szabályok, amelyeket a kormány a rendeletben sztrájk idejére, minimális szolgáltatásként meghatároz. A normál oktatásban nincs következménye annak, hogy a csoportok és osztályok keveredését nem lehet megakadályozni, addig sztrájk esetén, ha erre sor kerülne, akkor annak következménye a sztrájk jogellenessége megállapítása lenne. Előadták, hogy jelenleg is keverednek az osztályok és a csoportok alapvetően, hiszen a tantárgyfelosztás szerinti csoportbontások okán például nyelvi osztályok vagy testnevelés óra során, illetve a reggeli ügyelet, illetve a délutáni ügyelet időtartama alatt több évfolyam tanulói tartózkodnak egyszerre azonos helyen, valamint a pedagógushiány, illetve a pedagógusok megbetegedése és távolléte okán rendszeresek a csoport és osztály összevonások. A sztrájk időtartama alatt továbbá az eddigi tapasztalataik szerint jóval kevesebb gyermek, illetve tanuló felügyeletéről kell gondoskodni, hiszen a szülők jelentős része ilyenkor nem viszi óvodába, illetve iskolába a gyermekét. Ebből következik álláspontjuk szerint, hogy az eddigi tapasztalatokkal is ellentétes azt feltételezni, hogy a sztrájk időtartama a normál tanításhoz képest nagyobb eséllyel eredményezi a gyermekek, illetve tanulók keveredését. Mindezek alapján a Kormányrendeletnek a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit megállapító 1. §-a a katasztrófavédelmi törvény 51/A. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskör túllépését jelenti, és a hivatkozott jogszabályi rendelkezésekbe ütközik, ugyanis az nem járványügyi célokat szolgál, ezért nem lehet arányos és célszerű sem. Továbbá kérelmezők álláspontja szerint a Kormányrendelet az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésébe, illetve az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésébe is ütközik, valamint a Sztrájkvt. 4. § (3) bekezdését is sérti, hiszen erre a rendelkezésre nem hivatkozik, kizárólag annak 4. § (2) bekezdésére.

A kérelmezett ellenkérelme

[13] A kérelmezett a 2022. február 22. napján előterjesztett ellenkérelmében elsődlegesen kérte az eljárásnak a Pp. 176.§ (1) bekezdés f) pontja és a 240. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megszüntetését, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a kérelem bírósági úton nem érvényesíthető igény érvényesítésére irányul. Másodlagosan kérte, hogy amennyiben a bíróság azt állapítja meg, hogy az eljárás megszüntetésének nincs helye, a kérelemben foglaltakat azok jogellenessége, megalapozatlansága és jogalapjának hiánya miatt teljes egészében utasítsa el. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmet mint megalapozatlant, a Pp. 131. § (4) bekezdése alapján utasítsa el a bíróság. Viszontkérelmet is előterjesztett a kérelmezett, és kérte, hogy az egyes sztrájkkövetelések jogellenességét a bíróság a Sztrájkvt. 5. §-a alapján állapítsa meg.

- [14] A kérelmezett utalt arra, hogy a jelen eljárással érintett köznevelési intézményben a gyermekek, tanulók felügyeletére, oktatására, kollégiumi ellátására és egészségügyi szűrővizsgálataira vonatkozó még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit a veszélyhelyzeti rendeletalkotás ideje alatt törvényi erővel bíró kormányrendelet rendezi, ebből következően bírói úton nem érvényesíthető a kérelmezőknek a kérelme, melynek okán a Pp. 176. § (1) bekezdés f) pontja alapján vissza kellett volna utasítani a kérelmet, ennek hiányában az eljárást meg kell szüntetni. A kérelmezett kifejtette, hogy a kérelmezők indítványával szemben a Kormányrendelet nem mellőzhető jelen eljárásban, tekintettel arra, hogy Magyarország Alaptörvényének R) cikke szerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek. Hivatkozott továbbá az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésére és az 53. cikk (2) bekezdésére.
- [15] Rámutatott, hogy az Alaptörvény 24. cikkében foglaltak alapján a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés, és a bíróságok a jogszabályok Alaptörvénybe ütközését csak annyiban vizsgálhatják, hogy az általuk vélelmezett alaptörvény-ellenesség esetén kezdeményezik az Alkotmánybíróság eljárását. A rendes bíróság nem jogalkotó, hanem jogalkalmazó szerv, így jogszabályi rendelkezést hatályon kívül nem helyezhet, azt nem semmisítheti meg, és jogszabályban foglalt kógens és restriktív rendelkezésekhez képest megengedőbb magatartás gyakorlását sem engedélyezheti, ennek okán jogellenes az az igény, hogy a Kormányrendelet mellőzésével állapítsa meg a bíróság a még elégséges szolgáltatás mértékét.
- [16] Arra az esetre, ha az eljárást a bíróság nem szünteti meg, kérte a kérelmezett az érdemi határozatban a kérelmezők teljes kérelmének elutasítását, tekintettel arra, hogy a kormányrendelet mellőzésére irányuló kérelem jogellenes volt.
- [17] Hivatkozott arra, hogy a jelen ügyben a még elégséges szolgáltatás mértékeként kizárólag a Kormányrendeletben rögzített mérték állapítható meg. A veszélyhelyzetre tekintettel a jogalkotó kormányrendeletben a Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdésétől eltérő szabályokat állapított meg, erre tekintettel a Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdése egyáltalán nem alkalmazható, és kizárt mind a felek közti megállapodás, mind ennek hiányában jogvita a még elégséges szolgáltatás kérdéskörében.
- [18] Kérelmezett hivatkozott arra, hogy az Alaptörvény XI. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti oktatáshoz való jog gyakorolhatóságát érinti a köznevelési intézményekben a sztrájkjog gyakorlása. A köznevelési intézmények esetében a gyermekek és a tanulók részére biztosítandó még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek jogszabályban való rögzítését indokolja, hogy a sztrájkjog gyakorlása és az oktatáshoz mint közszolgáltatásokhoz való hozzáférés közötti érdekkonfliktus esetében a totális sztrájkjog korlátozása egyben az érintett lakosság alapjogainak minél magasabb szinten történő garantálását is jelenti, hiszen az alapvető szolgáltatást nyújtó köznevelési intézménynél mint munkáltatónál bekövetkező sztrájk közvetlenül képes a társadalom nagy részénél alapjogsérelmet okozni. Rámutatott, hogy a kérelmezők a még elégséges szolgáltatással kizárólag az érettségi vagy szakmai vizsga előtt álló tanulók részére biztosítanának oktatást, mely a művelődéshez fűződő alkotmányos alapjog sérelmét eredményezné, és éppen ezen alapjog érvényesülését kívánja biztosítani a kormányrendeletben foglalt szabályozás, különös tekintettel arra is, hogy a munkavállalói sztrájkjog nem abszolút szerkezetű alapjog az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdése szerint, ezért annak gyakorlása nem eredményezheti számos más társadalmi csoport alkotmányos abszolút, illetve relatív alapjogának, mindennapi életének ellehetetlenülését, és indokolatlan mértékű elnehezülését.
- [19] Rögzítette azt is, hogy a még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek megállapítására vonatkozó, kormányrendeletben rögzített rendelkezések megfelelnek a nem veszélyhelyzeti, hanem azt megelőző, más iparági törvényi szabályozás analóg

rendelkezéseinek is, így például a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2021. évi XLI. törvény 39. §-ában és a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény 34. § (3) bekezdésében foglalt szabályozásnak. Ezen jogszabályi rendelkezések kapcsán utalt a kérelmezett arra, hogy a szolgáltatás egészét sztrájk esetében sem lehet szétszedni nyújtandó, illetve nem nyújtandó szolgáltatási elemekre, hanem azok minden részlemét komplex egységében kell legfeljebb csökkentett mértékben az érintett lakosság részére nyújtani. Az ágazati jogszabályok lehetővé teszik a még elégséges szolgáltatás törvényben rögzített mértékétől történő eltérést, de csak akként, ha a szakszervezet és a munkáltató a törvényben rögzített szintet meghaladó szintű még elégséges szolgáltatási szintben állapodik meg. Mindezekre tekintettel alaptalan a kérelmezők arra vonatkozó hivatkozása, hogy a kormányrendeletben a még elégséges szolgáltatás mértéke a sztrájkjog kiüresítése céljából került a jelen formában szabályozásra.

- [20] Az egyedi normakontroll eljárás kapcsán előadta, hogy annak nincs helye, tekintettel arra, hogy a Kormányrendelet mind az Alaptörvénynek, mind pedig a katasztrófavédelmi törvénynek egyaránt megfelel, és annak megfelelő módon került megalkotásra.
- [21] Rögzítette, hogy a Kormányrendelet szabályai kifejezetten a veszélyhelyzet idejére és a járványhelyzetre tekintettel kerültek megalkotásra, és az kifejezetten a humánjárvány megelőzését és következményeinek elhárítását szolgálja, különös tekintettel a gyermekfelügyelet időtartamának, helyszínének és a gyermekek találkozásainak, illetve a gyermekfelügyelet biztosítására vonatkozó szabályoknak a rendezésére. Rámutatott a kérelmezett arra is, hogy számára nem elfogadható az összevont csoportok létrehozása – ahogy azt a kérelmezők kérelme tartalmazza - , tekintettel arra, hogy az sérti a köznevelési intézmények számára a koronavírus-járványra tekintettel kiadott intézkedési terv 2.3. pontját.
- [22] Kérelmezett rámutatott, hogy a veszélyhelyzeti kormányrendelet a veszélyhelyzet idején törvényi szintű jogforrásnak felel meg jogalkotástani értelemben. Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban, továbbá a Katasztrófavédelmi törvény alapján arra a következtetésre jutott, hogy ebben az esetben törvényhozói elvárás, hogy a veszélyhelyzeti intézkedések a veszély elhárításához szükségesek, és a veszéllyel arányosak legyenek, ez a speciális szükségességi arányossági követelmény, minden veszélyhelyzeti intézkedéssel szemben irányadó azzal, hogy a testület által korábban kimunkált általános alapjogkorlátozási teszt nem alkalmazható. A korlátozással kapcsolatos követelményeket a Kormányrendelet teljesíti, vagyis csak ideiglenesen került sor az alapjog korlátozására, csak a veszélyhelyzettel összefüggő legitim célból, valamint olyan mértékű korlátozásokról van szó, amelyek a veszély leküzdéséhez szükségesek, és az intézkedések alkalmasak a különleges jogrendet kiváltó okok, körülmények elhárítására és enyhítésére. Jelen esetben a sztrájkjog korlátozásának mértéke, differenciáltsága igazolhatóan segíti a járványügyi korlátozások eddig elért eredményeinek megőrzését, javulását, oly módon, hogy a sztrájkjog gyakorlása nem üresedik ki, korlátozottan, de az gyakorolható. Jelen esetben a még elégséges szolgáltatás mértéke, helyszín-korlátozásai és a kiemelt alanyi körök (különválasztva az átlagos tanulót, az óvodást, az érettségizőt és az SNI-s tanulót) a társadalmi érintkezés járványügyi következményeinek tükrében egyértelműen igazolhatóak.

A sztrájkkövetelések jogellenességének megállapítására vonatkozó kérelmezetti vizontkérelem

A kérelmezett előadta, hogy a Fővárosi Törvényszék 12.Mpk.75.018/2022/10. számú végzése rendelkező részének a sztrájk jogszerűségét megállapító rendelkezését a Fővárosi Ítéletábla az 1.Mpkf.35.010/2022/8. számú végzésével akként változtatta meg, hogy megállapította a sztrájk jogellenességét, és erre tekintettel az egyes sztrájkkövetelések jogszerűségét illetve

jogellenességét nem vizsgálta, de nem is hagyta helyben az elsőfokú végzésnek az egyes sztrájkkövetelések jogszerűségére vonatkozó részét, ezért álláspontjuk szerint sem az első, sem a másodfokú végzés nem eredményez ítélt dolgot a kérdés kapcsán, erre tekintettel kérelmezett vizontkérelmet terjeszt elő az egyes sztrájkkövetelések kapcsán.

- [23] Az 1. számú sztrájkkövetelés – a köznevelésben foglalkoztatottak kötelező oltására vonatkozó sztrájkkövetelés – jogellenessége kapcsán előadta, hogy a sztrájkbizottság követelte a kötelező oltásról szóló 599/2021. (X. 28.) Korm. rendelet módosítását, valamint végrehajtásának felfüggesztését. Kérelmezett álláspontja szerint e követelés annak okafogyottsága miatt jogellenes, tekintettel arra, hogy miniszteri engedély alapján lehetővé vált az oltási kötelezettség alóli mentesülés, mely alapján 3000 ügy elbírálásra került 2021. december 21. és 2022. január 2. napjai között. A sztrájkbizottság követelte annak a rendelkezésnek a visszavonását is, mely szerint a nem állami intézményekben a kötelező oltás bevezetéséről a polgármesterek és a munkáltatók határoznak, mert álláspontjuk szerint ezáltal a döntés felelősségét a kérelmezett megfelelő szaktudással nem rendelkező szereplőkre hárítja. A kérelmezett álláspontja e körben az, hogy az egészségügyi törvény módosítása minden intézményvezető számára biztosítja a fertőzőséggel, illetve oltottsággal kapcsolatos aktuális adatok megismerésének lehetőségét a köznevelésben, mely segít abban, hogy a fenntartó önkormányzat, illetve munkáltató információk birtokában tudja meghozni intézkedését.
- [24] Hivatkozott arra is, hogy az oltóanyagot már megkapott vagy mentesítéssel rendelkező dolgozók száma a köznevelésben dolgozó pedagógusok létszámának 98,5%-a, így az állami vagy önkormányzati fenntartásban lévő ezen intézmények dolgozóinak mindössze 1,5%-ának az oltás felvételére vonatkozó kötelezettség alóli jogszabályi mentességgel nem érintett része lehet elméletileg érintett a szakszervezetek által megfogalmazott sztrájkkövetelésekkel, mely mutatja, hogy a sztrájkkövetelés teljes mértékében okafogyott, hiszen a sztrájktörvény szerinti, a dolgozók gazdasági és szociális érdekeinek a biztosítását nem szolgálja, így jogellenes.
- [25] Kérelmezett álláspontja szerint az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálendő a nevelést-oktatást igénybe vevő gyermekeknek az alkotmányos joga, arra tekintettel, hogy olyan pedagógusokkal lehetnek kénytelenek érintkezni, akik az orvostudomány által elismerten a világjárvány elleni védekezés leghatékonyabb módszereit elutasítva veszélyeztetik saját, illetve a rájuk bízott gyermekek és kollégáik egészségét. Az oltási kötelezettségről szóló kormányrendelet is éppen azért írja elő az oltás felvételének megtagadása szankciójaként a köznevelési intézményekben történő munkavégzés, illetve jelenlét felfüggesztését, mert ez a közösség érdeke az egyén semmilyen orvostudományi indokkal alá nem támasztott szempontjaival szemben.
- [26] Rámutatott kérelmezett arra is, hogy a Sztrájktv. 3. § (3) bekezdése szerint nincs helye sztrájknak, ha az az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné, a veszélyeztetés pedig fennáll, közvetlen és súlyos volta pedig belátható, hiszen a vírusfertőzés átadása a családok között az iskolába járó gyerekek által széles körben megvalósulhat. A köznevelés működésének fenntartása is indokolja továbbá az oltási kötelezettség előírását, hiszen a gyermekek tanuláshoz való jogát biztosítja, valamint a szülők munkavégző képességének fenntartása révén ez a nemzetgazdaság működésének is feltétele.

- [27] A kérelmezők azon sztrájkkövetelése is jogellenes, hogy a munkavégzés feltétele a védettségi igazolvány felmutatása legyen, illetve a rendszeres munkahelyi ingyenes tesztelés elrendelése. Kérelmezett álláspontja, hogy az a sztrájkkövetelés, amely ingyenessé minősíti a tesztelést, önmagában jogellenes, mivel olyan közgazdasági kifejezés, hogy „ingyenes”, nem értelmezhető. Helyette „nem az érintett pedagógus által fizetett” kifejezés használható, mely esetben valós legalitási kérdés, hogy a bíróság kötelezheti-e közjogilag a kormányzatot arra, hogy egy magánszemély által generált rendszeres fizetési kötelezettségnek közpénzből harmadik személyek felé eleget tegyen, úgy, hogy ezen fizetési kötelezettséget kiváltó ok – orvosi szakvélemény hiányában – kizárólagosan az oltás felvételét megtagadó dolgozók magatartására vezethető vissza. Utalt továbbá a kérelmezett az Alkotmánybíróság IV/03010/2021. (XII. 03.) számon kihirdetett határozatára, mely egyértelműen állást foglalt a kötelező oltás elrendelhetőségének jogszerűsége mellett, mivel rögzítette, hogy elvárható, hogy az állam elrendelje a kötelező oltást, és megállapította, hogy a támadott szabályozás a társadalom tagjai, a betegek élethez és egészséghez való jogának érvényesülését szolgálja. Mindezek alapján kéri, hogy a köznevelésben foglalkoztatottak kötelező oltására vonatkozó sztrájkkövetelések jogellenességét a bíróság állapítsa meg.
- [28] A kérelmező kérte a 2. számú sztrájkkövetelés – a pedagógus-előmeneteli rendszer szerint besoroltak garantált illetménye 2022. január 1.-jétől a Kormány által ajánlott 10%-on felül további 45%-kal való emelésére vonatkozó sztrájkkövetelés – jogellenességének megállapítását. Kérelmezett a béremelési követelés jogszerűségét a sztrájk tárgyalásokon a munkáltatói oldal képviselőjében nem vitatta, sőt, a Miniszterelnök is többször elismerte a médiában, hogy szükség van a bérfelzárkózásra, csak annak ütemezése és a megvalósítás jogi megoldásai tekintetében képvisel a kérelmezetti oldaltól eltérő álláspontot. Kérelmezett szakmai álláspontja, hogy a pedagógusok bérét 2020. júliustól, majd 2022. januártól átlagosan 10-10%-kal emelte kérelmezett, valamint a munkáltatói oldal jelezte a szakszervezetek felé, hogy 2023-tól jelentősebb bérrendezésre készül. Mindezek alapján kéri a béremelési követelésre vonatkozó sztrájkkövetelés jogellenességének megállapítását, tekintettel arra, hogy az részben okafogyott, részben pedig a sztrájk megtartása nélkül is nyújtja a kérelmezett a jövőbeli intézkedései alapján a dolgozók részére a béremelést.
- [29] A harmadik sztrájkkövetelés – az oktatási ágazatban nem pedagógus-munkakörben foglalkoztatott munkavállalók garantált illetménye, a költségvetési törvényben meghatározott közalkalmazotti fizetési osztályok első fokozatának összege a fizetési fokozathoz tartozó legkisebb szorzószámok megtartásával 2021. szeptember 1.-jétől emelkedjen az A1-nél a minimálbérre, B1-nél a garantált bérminimumra, F1-nél a garantált bérminimum 130%-ára tartalmú sztrájkkövetelés – jogellenessége kapcsán kérelmezett előadta, hogy a jelenlegi jogszabályok szerint is a minimálbérre, illetve garantált bérminimumra egészítik ki ezen munkavállalók bérét, sőt, a köznevelési ágazatban ennél magasabb, tekintettel arra, hogy egy hatályos köznevelési kormányrendeleti szabályozás értelmében ezen munkavállalók fizetése nem lehet kevesebb, mint a mindenkori garantált bérminimum 107%-a, amelyre a munkáltató 110%-ot kap fedezetként, annak érdekében, hogy ezen különbözet az érintett munkavállalóknak kifizethető legyen [a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 32/A. §]. Mindezekre tekintettel kéri a garantált illetményre vonatkozó sztrájkkövetelés jogellenességének megállapítását.
- [30] A kérelmezett a 4. számú sztrájkkövetelés – a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak

kötelező óraszama a 2022/2023. tanévben heti 24 óra, az osztályfőnökök kötelező óraszama heti 22 óra legyen, valamint az ezt követő tanévtől kötelező óraszám csökkenjen a korábbi közoktatási törvény szerinti kötelező óraszám mértékére tartalmú sztrájkkövetelés – kapcsán kérelmezett előadta, hogy e követelés is jogellenes, tekintettel arra, hogy 1 év időtartamra nem alkot szabályozást, mert az a köznevelés kiszámítható működésével nem lenne összeegyeztethető, emellett már tart a tanítási év, és a tanítási év közbeni óraszámváltoztatás olyan belső működési nehézséget jelentene az intézményrendszernek, mely indokolatlanul veszélyeztetné a nevelés-oktatás folyamatosságát és zavartalanságát. Hivatkoztak arra, hogy a 9/1992. (III. 5.) AB határozat által kifejtettek szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy az egyes jogszabályok világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek. Mindezek alapján kérte az óraszámok csökkentésére vonatkozó sztrájkkövetelés jogellenességének megállapítását.

- [31] Az 5. számú sztrájkkövetelés – a pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek legfeljebb heti 35 órát legyenek beoszthatók gyermek- vagy tanulócsoporthoz önállóan végzendő gyermekfelügyeletre tartalmú sztrájkkövetelés - kapcsán előadta, hogy a gyógypedagógiai asszisztensek önállóan, pedagógus jelenléte hiányában nem foglalkoztathatók, illetve, ha ilyen foglalkoztatás bármely intézményben megvalósul, akkor ezzel szemben a sztrájkjog jogszerűen nem gyakorolható, figyelemmel a Sztrájkvt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára, mely szerint, jogellenes az olyan munkáltatói intézkedéssel vagy mulasztással szembeni sztrájk, melynek megváltoztatására vonatkozó döntés bírósági hatáskörbe tartozik. Rámutatott, hogy a pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek a pedagógusok munkáját segítik, tehát pedagógus mellé lehetnek beosztva. Jogsértő, ha ez nem így van, és jogsértő, ha egy sztrájkkövetelés egy jogsértő megoldást (például önálló felügyelet) akar limitálni 35 órában. Kérelmezett a Klebelsberg Központtal egyeztetve nyilatkozott, hogy a tankerületi központok 35 tanítási óránál többre jelenleg sem osztanak be pedagógiai asszisztenseket, továbbá esetükben a jogszabály szerinti 40 órás munkaidőből nincs meghatározva úgynevezett kötelező óraszám, vagyis neveléssel-oktatással lekötött munkaidő, hiszen nem is végeznek önálló nevelési, oktatási feladatot. Mindezek alapján kérte a gyógypedagógiai és pedagógiai asszisztensek óraszámára vonatkozó sztrájkkövetelés jogellenességének megállapítását.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [32] A bíróságnak jelen nemperes eljárásban előadott kérelmek elbírálásakor az alábbi jogszabályi rendelkezéseket kellett alkalmaznia.
- [33] *A sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájk tv.) 3. § (1) bekezdése szerint jogellenes a sztrájk:*
- a) ha az 1. § (1) bekezdésébe, (3) bekezdésébe, a 2. § (1) bekezdésébe vagy a 4. § (2) bekezdésébe ütközik,*
 - b) Alaptörvénybe ütköző cél érdekében,*
 - c) olyan egyedi munkáltatói intézkedéssel, vagy mulasztással szemben, amelynek megváltoztatására vonatkozó döntés bírósági hatáskörbe tartozik,*
 - d) kollektív szerződésben rögzített megállapodás megváltoztatása érdekében a kollektív szerződés hatályának ideje alatt.*
- A Sztrájkvt. 4. § (2) bekezdése szerint annál a munkáltatónál, amely a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végez – így különösen a közforgalmú tömegközlekedés és a távközlés terén, továbbá az áram, a víz, a gáz és egyéb energia szolgáltatását ellátó szerveknél –, csak*

ügy gyakorolható a sztrájk, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja.
A Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdése szerint a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit törvény megállapíthatja. Törvényi szabályozás hiányában a sztrájkot megelőző egyeztetés során kell a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről megállapodni; ebben az esetben a sztrájk akkor tartható meg, ha a felek a megállapodást megkötötték, vagy annak meghiúsulása esetén bármelyikük kérelmére a munkaügyi perben eljáró bíróság jogerős határozata megállapította a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit.
A Sztrájkvtv. 5. § (1) bekezdése szerint a sztrájk jogszerűségének, illetve a 3. § szerinti jogellenességének megállapítását az kérheti, akinek a jogszerűség vagy a jogellenesség megállapításához jogi érdeke fűződik. A kérelmet a kérelmező székhelye (lakhelye) szerint illetékes munkaügyi perben eljáró bírósághoz kell benyújtani. Ha a sztrájk jogszerűségének, jogellenességének megállapításánál több munkaügyi perben eljáró bíróság is érintett, a kérelem elbírálására a Fővárosi Törvényszék az illetékes.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése szerint, ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
Az Abtv. 25. § (2) bekezdése szerint az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.

Magyarország Alaptörvényének 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerint bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját az Alkotmánybíróság.
Magyarország Alaptörvényének 53. cikk (2) bekezdése szerint a Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.
Magyarország Alaptörvényének R) cikk (2) bekezdése szerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.
Magyarország Alaptörvényének T) cikk (3) bekezdése szerint jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

A 36/2022. (II. 11.) Korm. rendelet a köznevelési intézményeket érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról (a továbbiakban: Kormányrendelet) 1. § (1) bekezdése szerint a gyermekek, tanulók köznevelési rendszer keretében történő nevelésének és oktatásának folyamatossága, valamint a járványügyi intézkedések hatékony végrehajtása érdekében a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) ideje alatt a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény 4. § (2) bekezdése szerinti még elégséges szolgáltatásként a (2)-(9) bekezdésben meghatározott szolgáltatásokat kell biztosítani a sztrájjal érintett, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 7. § (1) bekezdése szerinti köznevelési intézménnyel (a továbbiakban: köznevelési intézmény) jogviszonyban álló gyermekek, tanulók vonatkozásában.
(2) A sztrájjal érintett köznevelési intézményekben a gyermekek, tanulók felügyeletét az

alábbiak szerint kell biztosítani:

- a) minden, a sztrájjal érintett munkanapon reggel 7 óra és iskolák esetében 16 óra, általános iskola esetében 17 óra, óvodák esetében 18 óra között,*
 - b) abban a köznevelési intézményben, ahol a gyermek, tanuló a jogviszonyánál fogva nevelésben, oktatásban részesül,*
 - c) a járványhelyzetre tekintettel oly módon, hogy minden gyermek, tanuló csak azokkal a társaival tartózkodhat egy helyiségben a felügyelet biztosítása során, akikkel a sztrájkot megelőzően is a járványügyi intézkedések betartásával együtt lehet, a különböző csoportokba, osztályokba tartozó gyermekek, tanulók keveredését, a járvány terjedésének megelőzése érdekében a sztrájk alatt lehetőség szerint el kell kerülni, továbbá a felügyeletet lehetőleg abban a helyiségben kell biztosítani, ahol a gyermekek, tanulók a sztrájkot megelőzően is tartózkodtak,*
 - d) minden csoportban, osztályban legalább egy, szakképesítéssel rendelkező óvodapedagógusnak, pedagógusnak, gyógypedagógusnak, kollégiumi nevelőnek, oktatónak vagy (gyógy)pedagógiai asszisztensnek rendelkezésre kell állnia, és*
 - e) a felügyelet időtartama alatt az időjárás körülményektől függően, lehetőség szerint délelőtt és délután 1-1 óra szabad levegőn való tartózkodást kell biztosítani a gyermekek, tanulók számára az elkülönítési követelmények figyelembevételével.*
- (3) A sztrájjal érintett köznevelési intézményekben a felügyelet ideje alatt biztosítani kell a gyermekek, tanulók számára az étkeztetést a közétkeztetési, egészségügyi, szakmai szabályok betartásával, a sztrájk előtti időszakra jellemző, megszokott helyen, módon, alkalommal és időpontokban.*
- (4) Az óvodai foglalkozások megtartása a sztrájk ideje alatt nem szükséges.*
- (5) Az érettségiző középiskolai osztályok tanulói számára a kötelező érettségi tantárgyak tekintetében biztosítani kell az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletben meghatározott felkészítési óraszám 100%-os megtartását a sztrájk teljes időtartama alatt.*
- (6) Az (5) bekezdés hatálya alá nem tartozó tanulók számára a sztrájk első napjától kezdődően még elégséges szolgáltatásként biztosítani kell (valamennyi tantárgyra vonatkozóan) a tanítási órák 50%-ának megtartását.*
- (7) A kollégiumi ellátás vonatkozásában biztosítani kell, hogy a tanulók a sztrájkot megelőző elhelyezésük szerint részesüljenek teljes ellátásban (lakhatás, felügyelet, étkeztetés).*
- (8) A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a gyermekek életének, testi és lelki épségének megóvása érdekében biztosítani kell a sztrájkot megelőzően fennállt körülmények között és helyszínen a szakmai szabályoknak megfelelő, változatlan személyek által nyújtott ellátást (ideértve valamennyi foglalkozást, fejlesztést és felzárkóztatást).*
- (9) Ha a sztrájk ideje alatt jogszabályon alapuló rendszeres fogászati, szemészeti vagy általános szűrővizsgálat esedékes, azon a gyermekek, tanulók részvételét biztosítani kell.*

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Katasztrófavédelmi törvény) 51/A. § (1) bekezdése szerint a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében kihirdetett veszélyhelyzetben - a 21-24. alcímben meghatározott rendkívüli intézkedéseken és szabályokon túl - az állampolgárok élet-, egészség-, személyi-, vagyon- és jogbiztonságának, valamint a nemzetgazdaság stabilitásának garantálása érdekében rendeletével egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) A Kormány az (1) bekezdés szerinti jogkörét - a szükséges mértékben, az elérni kívánt

céllal arányosan - a humánjárvány megelőzése, kezelése, felszámolása, továbbá káros hatásainak megelőzése, illetve elhárítása céljából gyakorolhatja.

I.

Az egyedi normakontroll eljárás bírói kezdeményezésére irányuló indítvány alaptalan az alábbiak szerint.

- [34] A jelen nemperes eljárásban kérelmezők indítványozták, hogy a bíróság mellőzze a Kormányrendelet alkalmazását, vagy amennyiben azzal nem ért egyet, kezdeményezzen a Kormányrendelet 1.§-a vonatkozásában egyedi normakontroll eljárást az Alkotmánybíróság előtt. A bíróság e kérelmet nem találta megalapozottnak a kérelmezők indokai mentén, az alábbiak okán.
- [35] Az Abtv.25.§ szerint a bíróság akkor kezdeményez egyedi normakontroll eljárást, ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította. A bíróság azonban a perben alkalmazandó Kormányrendelet 1.§-a rendelkezéseinek vizsgálatakor nem talált Alaptörvénybe ütköző rendelkezéseket, ennél fogva az erre irányuló kérelmezői indítványt elutasította.
- [36] A Kormányrendelet megalkotására nem vitásan a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I.29.) Kormányrendelet szerinti veszélyhelyzet idején került sor, a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2.§ (1) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján, ezért nem merül fel, hogy az a Sztrájkvt. 4.§ (3) bekezdésébe ütközzön.
- A Kormányrendelet 1. § (1) bekezdése szerint a gyermekek, tanulók köznevelési rendszer keretében történő nevelésének és oktatásának folyamatossága, valamint a járványügyi intézkedések hatékony végrehajtása érdekében került sor a Kormányrendelet meghozatalára és abban a még elégséges szolgáltatások megállapítására. Ennek alátámasztására kérelmezett csatolta ellenkérelméhez a Nemzeti Népegészségügyi Központ 2022. február 2. napján kelt, vonatkozó tájékoztatását is. A kérelmezők álláspontja szerint ugyanakkor a Kormányrendelet a sztrájkjog kiüresedését eredményezi és nem szolgálja a járvány terjedésének megfékezését a normál tanítási napokon érvényben lévő szabályokhoz képest. A Kormányrendelet indokolásában azonban egyértelműen rögzítésre került, hogy a gyermekek érdekében, a járványügyi előírások érvényesítéséért, valamint az iskola és a szülők közötti terhek arányos megosztása érdekében szükséges a még elégséges szolgáltatások feltételeinek egyértelmű jogszabályi meghatározása, melyre lehetőséget biztosít a Sztrájkvt. 4.§ (3) bekezdése. A Sztrájkvtörvény ugyanezen §-a ugyanakkor nem tartalmaz további előírásokat a még elégséges szolgáltatások jogszabályi megállapításának korlátaiként, csupán a Sztrájkvt.4.§ (2) bekezdése utal annak mértékére, melynek azonban a Kormányrendelet 1.§-a megfelel.
- A bíróság nem látta továbbá megállapíthatónak a Katasztrófavédelmi törvény 51./A.§ (2) bekezdésének, sem az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésének, T) cikkének sérelmét sem.

II.

A kérelmezőknek a még elégséges szolgáltatás mértékének megállapítására irányuló kérelme alaptalan az alábbiak szerint.

- [37] A bíróságnak a kérelmezett kérelmére tekintettel vizsgálnia kellett, hogy helye van-e a nemperes eljárás megszüntetésének a Pp. 176. § (1) bekezdés f) pontja, valamint a 240. §

alapján, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a jelen nemperes eljárásban érvényesített kérelmezői igény bírói úton nem érvényesíthető igény, ennél fogva a kérelem visszautasítására kellett volna, hogy sor kerüljön, ennek hiányában azonban az eljárás megszüntetésének van helye.

- [38] A bíróság nem osztotta a kérelmezettnek az álláspontját abban a tekintetben, hogy a kérelemmel érintett igény bírói úton nem érvényesíthető. A Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdése alapján a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit törvény megállapíthatja, és törvényi szabályozás hiányában ad lehetőséget a jogszabály arra, hogy a felek a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről megállapodjanak, illetve ennek hiányában kérelemre a bíróság állapítsa meg azokat. E jogszabályi rendelkezésekből – egyéb más kifejezetten erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés hiányában – nem állapítható meg a jogalkotónak az a szándéka, hogy bíróság előtt ne lenne érvényesíthető a még elégséges szolgáltatás megállapítására irányuló igény a törvény általi szabályozottsága esetén. Az, hogy Kormányrendelettel – mely jelen veszélyhelyzeti jogalkotási rendben a Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdésének megfelelő törvényi szintű szabályozásnak felel meg – megállapításra került a még elégséges szolgáltatások mértéke és feltételei, nem jelentik azt, hogy ezen igény ne lenne érvényesíthető bíróság előtt a kérelmezők részéről, tekintettel arra, hogy a jogszabály szövegéből kifejezetten nem következik, hogy az igény nem érvényesíthető bírósági úton (amint az például azt a Ptk. 6:121. §-ai kifejezetten tartalmazzák). Az pedig, hogy jogszabályban rendezésre került a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei, és ennek ellenére kéri a kérelmezők azok megállapítását, a kérelem érdemi vizsgálatára tartozó kérdés, melynek vonatkozásában a bíróságnak nem a visszautasítás eljárásjogi következményét kell alkalmaznia, hanem a kérelmet érdemben kell elbírálnia. Ennek megfelelően a bíróság a kérelmezők kérelmét érdemben bírálta el.
- [39] A bíróság elsődlegesen rögzíti, hogy a kérelemmel érintett szolgáltatás a lakosságot alapvetően érintő tevékenységre vonatkozik, ezért csak úgy gyakorolható a sztrájk, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja. Jelen esetben a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit jogszabály, a Kormányrendelet szabályozza - mely vonatkozásában a bíróság egyéni normakontroll eljárás kezdeményezését nem tartotta indokoltnak -, minek okán a Kormányrendeletet a kérelem érdemi elbírálásánál figyelembe kell venni.
- [40] A Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdésének fent idézett rendelkezései sorrendet állítanak fel a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei megállapítása vonatkozásában. Ez azt jelenti, hogy elsődlegesen törvény – jelen helyzetben a veszélyhelyzeti jogalkotásra tekintettel kormányrendelet – szabályozza azokat, ennek hiányában a felek megállapodása hivatott azokat szabályozni, míg végső esetben – amennyiben sem törvény, sem a felek megállapodása nem szabályozza – kerülhet sor a bíróság általi meghatározására a bíróság döntésével.
- [41] Figyelemmel arra, hogy a kérelemmel érintett munkabeszüntetés esetére a köznevelési intézményeket érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 36/2022. (II. 11.) Korm. rendelet rendelkezik a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről, ezért a bíróság azokról nem dönthet.
- [42] Mindezekre tekintettel a bíróság a kérelmezők kérelmét a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

III.

A kérelmezettnek a sztrájkkövetelések jogellenességének megállapítása iránt előterjesztett viszontkérelme alaptalan az alábbiak szerint.

- [43] A kérelmezett határozott viszontkérelmet terjesztett elő jelen nemperes eljárásban az alábbi sztrájkkövetelések jogellenességnek megállapítására:

1. számú sztrájkkövetelés: A köznevelésben foglalkoztatottak kötelező oltására vonatkozó sztrájkkövetelések.
 2. számú sztrájkkövetelés: A pedagógus előmeneteli rendszer szerint besoroltak garantált illetményének 2022. január 1.-jétől a Kormány által ajánlott 10%-on felül további 45%-kal való emelése.
 3. számú sztrájkkövetelés: Az oktatási ágazatban nem pedagógus-munkakörben foglalkoztatott munkavállalók garantált illetménye, a költségvetési törvényben meghatározott közalkalmazotti fizetési osztályok I. fokozatának összege – a fizetési fokozatokhoz tartozó legkisebb szorzószámok megtartásával – 2021. szeptember 1.-jétől emelkedjen A1-nél a minimálbérre, B1-nél a garantált bérminimumra, F1-nél a garantált bérminimum 130%-ára.
 4. számú sztrájkkövetelés: A pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak kötelező óraszama a 2022/2023. tanévben heti 24 óra, az osztályfőnökök heti kötelező óraszama heti 22 óra legyen, és az ezt követő tanévtől a kötelező óraszám csökkenjen a korábbi közoktatási törvény szerinti kötelező óraszám mértékére.
 5. számú sztrájkkövetelés: A pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek legfeljebb heti 35 órát legyenek beoszthatók gyermek- vagy tanulócsoporthoz önállóan végzendő gyermekfelügyeletre.
- [44] A kérelmezett valamennyi sztrájkkövetelés vonatkozásában határozott kérelmet terjesztett elő, mely arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg a sztrájkkövetelések jogellenességét. A bíróság a vizontkérelmet alaptalannak találta az alábbiak okán.
- [45] A Sztrájkvtv. 3.§-a a sztrájk jogellenességének eseteit rögzíti. A Sztrájkvtv. 5. § (1) bekezdése szerint kizárólag a sztrájk jogszerűségének, illetve a 3. § szerinti jogellenességének megállapítását lehet kérni a bíróságtól, melyet az kérhet, akinek a jogszerűség vagy a jogellenesség megállapításához jogi érdeke fűződik.
- [46] A bíróság rögzíti, hogy a Sztrájkvtv. 3. § (1) bekezdése, valamint az 5. § (1) bekezdése alapján a bíróság hatásköre kizárólag a sztrájk jogszerűségének vagy jogellenességének megállapítására terjed ki. Ezzel szemben a kérelmezett a sztrájkkövetelések jogellenességének megállapítását kérte, amely azonban a sztrájk jogszerűségének kérdésétől elkülönítetten önállóan, kizárólag a követelések jogellenességére kiterjedően nem vizsgálható a Sztrájkvtv. idézett rendelkezései alapján. A sztrájk jogszerűségének vizsgálata körébe tartozik a Sztrájkvtv. 5. § (1) bekezdéséből fakadóan a munkabeszüntetés 3. § (1) bekezdése szerinti jogellenességének vizsgálata, és ennek keretében történhet meg az egyes sztrájkkövetelések vizsgálata, önállóan a sztrájkkövetelések vizsgálatát azonban nem teszi lehetővé a jogszabály. Egyedileg tehát önmagukban a sztrájkkövetelések – anélkül, hogy a sztrájk jogszerűségének vagy jogellenességének megállapítására irányuló kérelem is előterjesztésre került volna – nem vizsgálhatóak érdemben. Tekintettel arra, hogy a kérelmezett munkabeszüntetés jogellenességének megállapítására irányuló kérelmet nem terjesztett elő, kizárólag a sztrájkkövetelések jogellenességének megállapítását kérte, a bíróság a kérelmet elutasította fenti indokok mentén.

Záró rendelkezések

- [47] A kérelmezett kérte a kérelmezők kötelezését a perköltségének megfizetésére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet szerinti mértékben. Kérelmezők perköltségigényt nem terjesztettek elő.
- [48] A pervesztesség-pernyertesség arányára tekintettel a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján a bíróság mellőzte a felek kötelezését perköltség viselésére.
- [49] Az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés b)

pontja és 42. § (1) bekezdés g) pontja alapján az eljárás illetéke 10.500.- Ft.

- [50] A kérelmezők az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesülnek, míg a kérelmezett az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, ennek okán a feljegyzett illetéket az Állam viseli.
- [51] A végzés elleni fellebbezés jogát a Sztrájkvtv. 5.§ (2) bekezdése és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Pnptv.) 1.§ (5) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2022. február 24.

dr. Sütő Krisztina Erika s.k.
bíró